

העלון השבועי שלך

מאורות שלום

❖ יוצא לאור ע"י בית המדרש אור שלום ❖ קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100 ❖ העורך: בן ישי עוזיהו ❖
כתובת אתר אינטרנט <http://www.ohrshalom.net> ❖ כתובת דואר אלקטרוני info@ohrshalom.net

מאורות הפרשה

נר ה' נשמת אדם

העלון יוצא לעילוי נשמת

רחל בת מסעוד טילי תלמה בת וולף נסים בן רחמים יפת בן שלום
שמשון בן גרשון גדעון בן אלכסנדר ארקדי בן בוריס מנחם בן
עובדיה קרולינה בת יצחק רחל בת אברהם יוסף בן אברהם רחל
בת דוד אברהם בן יצחק יוכבד בת אביהו אביע נאג'י בן אפרים
אשר בן אברהם לבנה בת גבריאל אברהם בן יעקב
ת.נ.צ.ב.ה

לטובה, צרה לרצה, פשע לשפוע, מת לתם, רעש לעשר, לכן
כל הצדיקים מתפללים לקב"ה שישפיע ממידת "וחנון" שהיא
תכלית הטוב שבכל הצרות והגזירות.

ורמז לכך יש בברייתא של רבי ישמעאל, "מבנין אב מכתוב
אחד או משני כתובים" כי מבנין אב למדים ממנו לשאר
העניינים שדומים לו, ואנו אומרים לא זה כראי זה, אלא
שהשווה בהם שהכל רחמים וחסד מאיתו יתברך.

ומצד מידה זו אנו נידונים בזמן צרה וצוקה, אף שלא עשו
ותיקנו לדמות צורה ליוצרו, "לא הרי זה כהרי זה", למרות
זאת אם נמצא משהו צד טוב, הצד השווה שבכולם שאנו
מודים ומייחלים ומאמינים באל עולם, ומצד אמונה זו יוצא
לאור צדקת ישראל ומושיעם הי"ת מכל צרותיהם, מכיוון שאז
דומה בצד כלשהו דמות ליוצרה.

"מה הוא רחום אף אתה רחום" והקב"ה חונן עדת מי מנה,
ישראל חביבים "ומעביר על פשע" ובא השפוע, והמליץ אומר
"מצאתי כופר".

וזה כוונת "ושמרו בני ישראל את השבת" - שישמרו אותו
מיד, "לעשות את השבת לדורותם ברית עולם" היינו על ידי
שישמרו אותו עתה ויעשו אותו "לדורותם לברית עולם" -
ולא למען ינוח הגוף, כי על ידי שמירתם עתה יראו -
"לדורותם" - כי אין הכוונה בשבת לטובת הגוף, רק
לקדושת עצמות היום,

והדורות שיבואו לארץ, וכל ימות החול יעסקו במלאכתם
"יצא אדם לפעלו" וכו' לא ישמרו את השבת בכוונה
למנוחת הגוף, כי אם כמו ששמרו במדבר, שלא היו צריכים
למנוחת הגוף, רק לקדש את עצמם ביום השבת כן יהיה
לדורות, "לאות ביני ובין בני ישראל".

"אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת, נצר חסד
לאלפים נשא עון ופשע"

אמר האדמו"ר שאלו מישאל שמיידים את נפשם לקב"ה
אזי תאיר להם מידת "וחנון", "ועובר על פשע" משום
שמצרוף פשע נעשה "שפע", וסיבת מידת "וחנון" למדנו
שהוא השביל שנמצא מתחת לחוטם [מדיקנא קדישא] לתת
מעבר מעל לפה שיאמר סלחתי.

כי מידת "וחנון" ירמוז לרחמים שמצד הגבורה והחסד שבה,
ובעת שישראל נמצאים בצרה ח"ו, הקב"ה דן אותם במידת
"וחנון". שגם בגבורה והדין יש צד של חסד ורחמים, וזה
הנאמר "ונח מצא חן", שאלמלא חן זה היה ראוי להאבד
במבול.

וכבר ידוע כי "חן" הוא ללא שום סיבה וזכות, ועל זה נאמר
"ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע", כלומר מתוכה וממנה
מצד הרחמים והחסד שבה.

כי צרך לזכור ולידע שהגבורות בשורשם הכל מצד הטובה
בצמצום האור, על מנת שיוכל ליהנות ממנו באופן כזב שהכלי
הגשמי שלו לא יאבד מרוב אורה.

וכשישראל נדונים במידת "וחנון" אז מתהפכים כל הצירופים

מאורות הדרש

מנוחת השבת היא להראות על חידוש העולם
"ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם
ברית עולם" וכו' (לא, טז). צריך להבין מהו "לעשות את
השבת", היה לו לומר ושמרו בני ישראל את השבת לדורותם
וכו', ודרשת חז"ל ידוע.

ונראה לומר, הנה הפוקרים נותנים טעם לשמירת שבת, כדי
שינפש האדם וינוח ממלאכתו אשר עושה כל ימי החול
ולבריאות גופו וחיזוק אבריו צריך שישבות ממלאכתו יום אחד
בשבוע, ובחר ה' ביום הזה ויתכן גם יום אחר. והנה מופת חותך
נגד זה שהרי במדבר גם כן צוה ה' על השבת ובמרה נצטוו,
ואז לא היו טרודים במלאכה, לא חרשו ולא זרעו, ועל כרחך כי
היום בעצמו מקודש קודש קדשים הוא לאות ברית בינינו,
ומראה על חידוש העולם ויציאת מצרים.

מאורות היכל הברכה מהרי"א מקומרנא

"ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת" – ודע שיש שני עניינים בעבודת ה', אחד לקיים חקי ומשפטי התורה שלא ע"מ לקבל פרס, ואחר, מס"נ ממש בביטול כאין, ע"מ שלא לקבל פרס, "צמאה נפשי לה" וזה לא נתחייב בדיני תורה.

וזה היה מדרגות משה שאמר "ואם אין מחני מספרך" כי אני למעלה בעבודה מחיוב ספרך, ואיש כזה יכול לבטל כל הדינים שבאים מדיני התורה, ובזה נצחין רחימו דבנוי על רחימו דדינא. ובאמת, באמונה גדולה ומס"נ, כל אחד מישראל יכול לבוא למדריגה הזאת, וזהו מדריגות שאמרו רז"ל [ברכות] "אם רואה אדם שיסורין באין עליו ... ואם לאו יתה נפשו בביטול תורה להמתיק כל היסורין והדינים הבאים מדיני התורה שכן ועונש להמשיך אהבה, והבן.

מאורות הסיפור החסידי

צדיק גוזר

מאורות אוצר הברכה "כתם אופיר"

"וישבר אתם תחת ההר"

וכן משה רבנו שבר על פי הגבורה כלים בחמתו – הלוחות, כדי להשתתף עצמו עם ישראל שעבדו עבודה זרה.

ובזה על ידי תשובתו הרמתה יעלה גם ישראל לתשובה, כי כל מי שאינו מחויב בדבר איננו מוציא את הרבים ידי חובתן.

וזהו "ויעבר מרדכי ויעש ככל אשר צותה לו אסתר" בשליחות הבגדים, וזה יגרום להכרית כל מריע, וישראל יתעלו לחיים אמיתיים בגזירות חי וקיים אמן כן יהי רצון.

סיפר הגה"צ רבי שלום שבדרון: רבי שמואל עלקין זצ"ל היה גאון גדול, ובהיותו ישיש עלה לארץ ישראל והתיישב בירושלים. מחונן היה בזכרון נפלא ומיוחד במינו, כי הוא ידע בעל פה ש"ס, רמב"ם, שולחן ערוך, טור, ש"ך, ט"ז, ראשונים ואחרונים. בזה כולם נוכחו לדעת, שהרי היה לעת זקנתו סגי נהור, והיה לומד כל הזמן ומצטט מכל מקום כאילו ספר פתוח לפניו.

בחגיגת שבע ברכות לבתי, סיפר מעשה שקרה בהיותו בן שתים עשרה שנה, והוא התגורר אז בדוינסק. הדבר היה מחצית השנה לאחר שה"אור שמח" נתמנה לרב העיר. העיר דוינסק עומדת על נהר דוינא, שהוא נהר גדול, המשתרע על יותר מאלף ק"מ, ומוצאו בצפון מערב רוסיה והולך דרך לטביה אל מפרץ ריגה בים הבאלטי. טבעי הדבר, כי נהר בסדר גודל זה מחייב נקיטת צעדי זהירות מתאימים, שמא יעלה על גדותיו ויציק את העיר כולה. ואמנם, דאגו מהנדסי העיר להתקין פתחי ניקוז בגובה מסויים של דפנות הנהר, כדי שבמקרה של זרימה מוגברת של מי גשמים יתנקזו המים דרך הפתחים וימנעו סכנת שטפון מן העיר.

והנה, באותה שנה היתה זרימת המים לנהר כה חזקה, עד שפתחי הניקוז לא הועילו להקטין את הגאות והמצב היה שחסרו שלושה עשר סנטימטר בלבד עד שהמים יעברו את גובה הנהר ויגיעו עד לגשר, כך שסכנת הצפה ושטפון איימה על העיר כולה. בהלה אחזה בתושבים ורבים מהם כבר התחילו לברוח. הגויים רצו מפחדים ומבוהלים אל הכומר, אך הוא עצמו היה אחוז פחד ויאוש, וכי מה יש להם לגויים לעשות לעת צרה? אמר, איפוא, הכומר: הסכנה מוחשית וגדולה, מוכרחים ללכת לרב של היהודים. וכך הם רצו אל ה"אור שמח" זצ"ל. משלחת נכבדה, בראשות ראש העיר, באה לבית הכנסת, שבו שהה הרב, וראש העיר נכנס אליו ותיאר לפניו את המצב.

לאחר ששמע רבי מאיר שמחה את פרטי המאורע, אמר להם להביא לו עגלה, ולאחר שהעגלה הובאה יצאו ונסעו אל הגשר שמעל הנהר. הרב עלקין סיפר, כי הוא עמד ליד רגליו של רבי מאיר שמחה ושמע כל דבר שאמר. אותה שעה הספיק הנהר לגאות עוד יותר והמרחק מן הגובה המירבי ירד עד לשבעה סנטימטר. כולם רעדו ממש מפחד. רבי מאיר שמחה פתח ואמר: שר של ים, אני גוזר עליך שתעצור, אבל המים המשיכו לעלות. ואז חזר ואמר פעם שניה: שר של ים, אני המרא דאתרא, ואני גוזר עליך שתעצור, וגם בפעם הזאת לא עזר. חזר רבי מאיר בפעם השלישית ואמר: אני המרא דאתרא, אני גוזר עליך לעצור, ואם לא תעצור - אשים אותך בחרם! והנה, ממש באותו רגע נפסקה גאות המים, וכל הנוכחים פרצו בצעקות צהלה. ראש העיר התכופף לעומת הרב ונשק על ידו!

לוקט מ"שאל אביך ויגדך"